

ՀՀ ԿԳՄՍ <<ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ. ԱՐԲԱՀԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ>> ՊՈԱԿ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝	Գործնական հմտությունների զարգացումը շրջված մերոպով	դասարան
ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝	Մարտունի	
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝	Բեյբության Հասմիկ	
Ուսնիցի՝	Մանուկ Շահբաղյան	
ԴՊՐՈՑ՝	«Վերին Գետաճենի N2 միջնակարգ դպրոց»	

Մարտունի-2023

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ռազմական գիտություն կամ ռազմագիտություն, գիտելիքների համակարգ պետությունների, պետությունների խմբավորումների կամ դասակարգերի պատերազմների բնույթի, օրենքների, վարման եղանակների մասին: Ռազմական գիտության սվյալներն օգտագործվում են ռազմական տեսություններ մշակելու ժամանակ: Ռազմական գիտության կառուցվածքն ու բովանդակությունը կապված է պետության հասարակական կառուցվածքի և տիրապետող գաղափարախոսության հետ:

Ռազմական գիտելիքների զարգացման գործում կարևոր նշանակություն է ունեցել Հին Հունի մղած պատերազմների փորձի ընդհանրացումը: Ավատատիրության կամ Ֆեոդալիզմի ժամանակաշրջանում պատերազմներն իրենց նպատակներով և մասշտաբներով սահմանափակ էին, և ռազմատեսական միտքը մեծ զարգացում չի ստացել: Կենտրոնացված պետությունների կազմավորման (XV-XVI դար) ժամանակաշրջանում, երբ սկսել է կիրառվել հրազենը, երևան են եկել պատերազմներում և նակատամարտերում հրազենի օգտագործման տեսություններ: Բուրժուական ռազմական գիտությունն առաջացել է XVIII դարում և նրա հիմքերը ձևավորվել են հիմնականում Ֆրանսիական հեղափոխության ընթացքում: Ռազմական տեսության մեջ կարևոր ներդրում ունեցավ Ֆրանսիական Առաջին հանրապետության բանակի գեներալ Նապոլեոն Բոնապարտը՝ հետագայում Ֆրանսիայի կայսր Նապոլեոն I-ը, որը մշակեց և հաջողությամբ կիրառեց ռազմագիտության գործողությունների նոր ձևեր ու մեթոդներ:

Հետագա տարիների խնդիրներն են.

- Ուսումնասիրել դպրոցականների ռազմագիտության մասին պատկերացումների ձևավորման առանձնահատկությունները;
- Ուսումնասիրել և առանձնացնել այն գործոնները, որոնք նպաստում են աշակերտների մոտ ռազմագիտության հանդեպ հետաքրքրության ձևավորմանը;

- Մշակել մեթոդական հանձնարարականներ դպրոցականների մոտ ռազմագիտության հանդեպ հետաքրքրության խթանման ուղղությամբ:

Առաջադրված խնդիրների լուծման ընթացքում կիրառվել են այնպիսի մանկավարժական մեթոդներ և գործիքներ, ինչպիսիք են աշակերտների հետ գործնական աշխատանքի իրականացումը, աշակերտների թեստավորումը և անկետավորումը, ինչպես նաև վերլուծական մոտեցումներ, որոնք թույլ են տվել ընդհանրացնել ստացված տեղեկատվությունը և համապատասխան եզրահանգումներ կատարել ուսումնասիրվող խնդրի շուրջ:

Գրական ակնարկ

Շրջված դասարան, մանկավարժական մոտեցում է, որը փոխում է ուսուցման մեթոդները ավանդական կազմակերպումը: Սովորաբար տեսական մասը առկա ուսուցման մեթոդով փոխանցվում է աշակերտներին դասարանում, իսկ գործնական մասը կատարվում է տանը: Շրջված դասարան մեթոդի կիրառման ժամանակ տեսական մասը կատարվում է տանը՝ լսարանի հետ ավելի ինտերակտիվ ուսուցման համար հնարավորինս շատ ժամանակ շահելու նպատակով:

Այս մոդելը հիմնված է տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների զարգացման վրա, որոնց շնորհիվ իրականացվում է դասարանի շրջումը: Առավել հաճախ այդ նյութերն իրենցից ներկայացնում են փոքր տեսանյութեր, որոնք ուսուցիչներն իրենք են պատրաստում, իսկ աշակերտները առկա դասընթացից առաջ դրանք ուսումնասիրում են ինքնուրույն:

Ուսուցումն իրականացվում է դասի ընթացքում ուսուցչի անհատական աջակցությամբ: Դա հնարավորություն է տալիս ժամանակ խնայել ակտիվ մանկավարժական աշխատանքներ իրականացնելու, աշակերտների ըմբռնումը ստուգելու և դասընթացի հայեցակարգերը խորացնելու համար:

Շրջված դասարան մոդելի կիրառման դեպքում ուսուցիչը գիտելիքների փոխանցողի դերից անցնում է գիտելիքների միջնորդի դերի, ով փնտրում, ստեղծում և սցենարավորում է թվային ռեսուրսներ, ուղեկցողի և խորհրդատուի դերի, ինչպես նաև փոխազդեցության ստեղծողի և դեկավարողի դերի, ով ներառում է աշակերտներին իր դասընթացի պատրաստմանը: Ինչու՞ փոխել ավանդական մոդելը: Գոյություն ունի տրամաբանական բացատրություն, որը տալիս է այս հարցի պատասխանը: Դա Բենիամին Բլումի տախտանմանի հասկացությունն է, որը բացատրում է գիտելիքների ձեռքբերման մակարդակները: Ավանդական մոդելի դեպքում դասարանում իրականացված ուսուցումը ուսուցչի կողմից փոխանցված գիտելիքների գրանցումն է (ցածր մակարդակի հանաչողական առաջադրանքներ), իսկ հնարությունների զարգացումն ու խորացումը (ավելի բարձր մակարդակի հանաչողական առաջադրանքներ) սովորաբար կատարվում են դասարանից դուրս: Դասը շրջելու տրամաբանական հիմք կարող է հանդիսանալ ուսուցչին աշակերտների հետ կցելը, երբ նրանք կատարում են բարձր մակարդակի հանաչողական առաջադրանքներ և

օգնության կարիք ունեն, և թույլ տալ, որ առակերտները կատարեն ավելի հեշտ առաջադրանքներ հասակակիցների հետ ինֆորմացիայի կամ հեռակա:

Ժամանակակից ուսուցման գործելակերպը

2007 թ-ից այս մոտեցումն օգտագործվում է Միացյալ Նահանգների մանկապարտեզներում, միջնակարգ դպրոցներում, բուհերում և համալսարաններում: 2011 թ.-ից ի վեր, նախ Կանադայում, այնուհետև Եվրոպայում և այլ ֆրանսախոս երկրներում կիրառում են այս մոդելը:

Կուրսադրայի բուհերի փնիսայի երկու ուսուցիչներ՝ Ջոնաթան Բերգմանը և Աարոն Սամսը համարվում են «Շրջված դասարան» մեթոդի առաջամարտիկները: Լինելով գյուղական դպրոցի ուսուցիչներ՝ նրանք առակերտների բացակայության շատ մեծ խնդիր ունեին: Մի օր նրանք անսպասելիորեն բացահայտեցին, որ կարող են PowerPoint-ի սլայդները ձայնագրել իրենց ձայներով, դարձնել տեսանյութեր և ներբեռնել YouTube-ում, որն այդ ժամանակ նոր էր զարգանում: Այսպիսով, 2007 թ.-ին, նրանք սկսեցին ձայնագրել իրենց դասախոսությունները և տեղադրել առցանց այն առակերտների համար, ովքեր չէին կարողանում ներկա գտնվել իրենց դասին: Առցանց դասախոսությունները շատ արագ ներգրավեցին այլ առակերտների, ովքեր սկսեցին նայել այդ տեսանյութերը, քանի որ դա նրանց թույլ էր տալիս ավելի լավ հասկանալ ուսուցիչների կողմից բնութագրվող թեմաները, ովքեր արդեն սկսել էին օգտագործել այդ ձայնագրությունները իրենց դասաժամի ընթացքում և ձայնագրում էին իրենց ուսումնական տեսանյութերը: Արդյունքում առաջանում էր «Շրջված դասարան» մեթոդը... Արդյո՞ք դա իսկապես ժամանակակից պրակտիկա էր, և Բերգմանը և Սամսը առաջինն էին, որ օգտագործեցին այս մոտեցումը դասի ընթացքում: Այն պրակտիկան, որ ուսուցիչը պահանջում է իր առակերտներից կարգալ տեխնոլոգիայից առաջ, պատրաստել նյութ մի թեմայի շուրջ դասաժամին ներկայացնելու համար, որոնք փաստաթղթեր գրադարանում կամ փաստաթղթավորման կենտրոնում բուրգովին նոր չէ, և շատ ուսուցիչներ կիրառում են ամեն օր: Նորություն կարող են համարվել տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաները, որոնք փոփոխություն են ապահովում և շարունակ զարգանում են: Տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաները ավելի ու ավելի մասշտաբ են դառնում իրենց հեշտ օգտագործման, ցածր գնի կան անվճար լինելու շնորհիվ: Վեր 2.0 գործիքները թույլ են տալիս ուսուցիչներին և առակերտներին արտահայտել իրենց կարծիքները առցանց, կազմակերպել բնութագրումներ և հարցումներ և ձեռք բերել գիտելիքներ: Տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաների զարգացումն է, որը խթանել է «Շրջված դասարան» մեթոդի, հեռակա ուսուցման, տարբեր գանգվածային բաց առցանց դասընթացների ստեղծումը՝ ներգրավվելով հազարավոր ուսանողների:

Շրջված դասարան» մոդելի առավելություններն ու թերությունները

Շրջված դասարան» մոդելի կիրառման դեպքում ուսուցչի կողմից առակերտներին դասընթացի նյութը փոխանցվում է լսարանից կամ դասարանից դուրս՝ տեսանյութերի, ձայնագրությունների կամ կարգալու համար նախատեսված տեխնոլոգիայի միջոցով: Ուսուցչի և առակերտների փոխազդեցության ժամանակահատվածը կարող է օգտագործվել հմտություններ զարգացնող աշխատանքներ կատարելու նպատակով:

Պարզվում է, որ այս մոտեցումը լավ միջոց է առաջադրանքների և իրենց ուսուցիչների հարաբերությունները ամրապնդելու համար: Հաշվի առնելով այն փաստը, որ դասի տեսական մասն արդեն փոխանցվել է դասը սկսելուց առաջ, ուսուցիչը կարող է ավելի շատ ժամանակ տրամադրել առաջադրանքների կողմից լինելու համար և նրանց օգնելու կատարել առաջադրանքներ այն պահին, երբ դրա կարիքն առավել շատ են գտնում:

«Շրջված դասարան» մեթոդը նաև լավ միջոց է ուսուցումը դասաժամից առաջ և հետո տարբերակելու և անհատականացնելու համար: Առաջադրանքն այսպիսով հետևում է դասին՝ իր համար ցանկալի տեմպով: Նա կարող է դիտել տեսանյութը այնքան անգամ, որքան ցանկանում է: Առաջադրանքը կարող են դանդաղեցնել կամ արագացնել իրենց ուսուցման տեմպը՝ ըստ իրենց սեփական կարիքների: Ուսուցիչն ավելի շատ ժամանակ կարող է տրամադրել անհատապես կամ առաջադրանքների փոքր խմբերի հետ աշխատելու համար՝ նրանց առաջադրելով իրենց կարիքներին համապատասխան առաջադրանքներ:

«Շրջված դասարան»-ում աշխատանքը հիմնված է առաջադրանքի վրա. վերջինս դառնում է իր ուսուցման դերակատարը և մասնակցում է դասընթացի համաստեղծմանը: Այս պրակտիկայի շնորհիվ ավելի շատ ժամանակ է հատկացվում հմտությունները զարգացնելուն և խորացնելուն՝ կատարելով ավելի բարձր մակարդակի ճանաչողական առաջադրանքներ, որոնք ավանդական դասաժամերի դեպքում կատարվում են դասերից հետո:

Ակնհայտ է, որ «Շրջված դասարան» մեթոդն ունի նաև թերություններ: Տեսանյութեր պատրաստելու համար հարկավոր է տրամադրել երկար ժամանակ: Սակայն գոյություն ունեն փոխանակման կայքեր ուսուցիչների և առաջադրանքների միջև, որոնք մեծապես հեշտացնում են նյութերի ձևավորման աշխատանքները: Ինչ վերաբերում է առաջադրանքներին, կարող ենք արձանագրել որոշ խնդիրներ՝ կապված ինտերնետային կայքի և սարքավորումների բացակայության հետ:

Ինչպես արդեն նշվեց վերևում, «Շրջված դասարան» մեթոդի առավելություններից մեկը դասաժամին առաջադրանքի ներկայությունը նոր իմաստ հաղորդելն է: Այսպիսով, մանկավարժական տեսանկյունից ուսուցիչների համար մեծ մարտահրավեր է դասընթացների կազմակերպումը և տնային առաջադրանքների հանձնարարումը: «Շրջված դասարան» մեթոդն առաջացնում է ուսուցչի վարձատրի խոր փոփոխություններ. վերջինս ամբողջովին փոխում է կեցվածքը և դեմադրում մոտեցումից անցնում է կողմ կողմի մոտեցման:

«Շրջված դասարան» ժամանակակից մեթոդի իրականացում

«Շրջված դասարան» ժամանակակից մեթոդի հիմնադիրներ Ջոնաթան Բերգմանը և Աարոն Սամսը պատահականորեն բացահայտեցին դասընթացների տեսանյութեր ստեղծելու հեշտ միջոց, որը նրանց դրեց «Շրջված դասարան» մեթոդի կիրառման ճանապարհի վրա: Սա համեմատաբար պարզ գործիք է, որը տեղադրված է համակարգիչներից մեծ մասի վրա: Խոսքը PowerPoint ծրագրի մասին է: 2006 թ.-ին անուշտ գոյություն ունեին տարբեր ծրագրեր տեսաձայնագրություններ պատրաստելու համար, բայց հենց այս ծրագիրը տարածում գտավ, քանի որ մատչելի էր և հեշտ գործածելի, և ուսուցիչները հաճախ էին

օգտվում դրանից նյութեր պատրաստելու համար: Առաջին ուսումնական տեսանյութերից հետո տեխնոլոգիաները շատ են զարգացել: Մենք գտնվում ենք Վեր 2.0 և սցիալական ցանցերի դարաշրջանում, որտեղ հատկապես տեսանյութերի առցանց տեղադրման գործիքները և կրթական նյութերը դառնում են ավելի բազմաթիվ և նրանց հասանելիությունը դառնում է ավելի ու ավելի հեշտ և ըմբռնելի: Ավանդական դասընթացը շրջելու համար գործածվող գործիքների այս բազմազանության մեջ կարող ենք նշել 3-ը, որոնք սերտորեն կապված են այն փուլերի հետ, որոնք ուսուցիչը պետք է անցնի «Շրջված դասարան»-ի համար անհրաժեշտ կրթական նյութերը առցանց տեղադրելու համար:

- Կարևոր կրթական տեսանյութեր ստեղծելու գործիքներ. խոսքը դաս-տեսանյութի մասին է, որը դասը հաղորդելու մասն է:
- Առաջադրանքներ ստեղծելու գործիքներ՝ հիմնված ուսումնական կամ նմանատիպ տեսանյութերի վրա, որոնք կարող են ներառել տարբեր տեսակի հարցաշարեր և օգնում են ստուգելու, քե ինչքանով են աշակերտները հասկացել դասանյութը:
- Կրթական նյութերը առցանց տեղադրելու և փոխանակելու գործիքներ, որոնք առցանց ծառայություններ են, որոնք հնարավորություն են տալիս ստեղծել աշակերտների խմբեր, հետևել և գնահատել նրանց, ստեղծել բոլորին հասանելի ծրագրեր, որոնք ուսուցիչը կարող է «օգտագործել» տարբեր տեսակի նյութեր առցանց տեղադրելու և աշակերտների հետ ֆնկցիոնալ կազմակերպելու համար:

Փորձարարական հետազոտություն

Խմբի նկարագիրը

Ես իմ հետազոտական աշխատանքը անցկացրել եմ Գեղարքունիքի մարզի Վերին Գետաձենի N2 միջնակարգ դպրոցի 8-րդ բ դասարանում, քանի որ այս դասարանում սովորողների մի մասը գիտելիքների նվազագույն շեմը չի կարողանում բավարարել: Ես օգտվելով ՏՀՏ-ների հնարավորություններից, կազմակերպեցի փորձնական դաս, որպեսզի կարողանամ բարձրացնել սովորողների հետաքրքրությունը առարկայի նկատմամբ:

Այս դասարանում սովորում են 20 աշակերտ՝ 16 աղջիկ և 4 տղա, որոնք ունեն տարբեր առաջադիություն և հմտություններ: «ՆԶՊ» առարկան անցնում են շաբաթական 1 ժամ: Այս դասարանի հիմնական խնդիրն է աշակերտների ներգրավվածությունը դասապրոցեսի մեջ, ինչը պատճառ դարձավ, որ ես իմ հետազոտական աշխատանքը իրականացնեմ միջին կարողությունների տեր 5 աշակերտների համար, կազմակերպել անհատական ուսուցում օգտվելով դիդակտիկ նյութերից, իսկ մնացած աշակերտների հետ կկատարենք նույն թեման հենվելով 5 աշակերտների պատրաստած աշխատանքների վրա՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուրի կարողությունները և հմտությունները:

Փորձարարական դաս-1

Այսօրվա դասի թեման է «Շարքեր: Շարքի տեսակները, նրա բաղկացուցիչ մասերը»:

Հետազոտվող աշակերտները նախորդ դասին ստացել էին հանձնարարություն, ուսումնասիրել թեման եւ հաջորդ դասին պետք է ներկայացնեին թեման դասընկերներին սահիկառարի միջոցով: Դասին նախապատրաստվելու համար տրվել էին տեսանյութեր, նկարներ եւ որոշ դիդակտիկ պարագաներ:

Արդեն դասաժամին փորձի մասնակիցները նախապատրաստվել էին:

Աշակերտները մեծ ոգևորությամբ ներկայացրին սահիկ, կային որոշ թերություններ, որոնք շտկվեց ուսուցչի և աշակերտներ կողմից:

Ստորև ներկայացված են փորձարկվող աշակերտների գնահատականները:

Փորձարարական դաս-2

Հաջորդ փորձարարական դասը կայացավ 2 շաբաթ անց: Դասի թեման էր «Շարֆի կառավարումը: Շարային կեցվածք»: Դարձյալ նույն աշակերտները ստացան համապատասխան դիդակտիկ նյութեր, ինչպես նաև տեսադասեր: Դասի ժամանակ կարճ բանավոր ամփոփվեց նախորդ դասերը, վերհիշեցին անցածը եվ հինգ աշակերտները ներկայացրեցին թեման: Կատարվեցին լրացումներ եվ անցան գործնական աշխատանքին: Դասի վերջում կրկին կատարվեց գնահատում: Հետազոտվող աշակերտների գնահատականները ներկայացված են ստորև:

Եզրակացություն

Այսպիսով, գործնական աշխատանքի ընթացքում ելնելով մեր առաջադրած նպատակից և հիմնական հետազոտության վարկածից, հանգել ենք հետևյալ եզրակացությունների, որ հետաքրքրության խթանումը ՆԶՊ առարկայի հանդեպ բավականին բարդ գործընթաց է, քանի որ այն պայմանավորված է ոչ միայն մանկավարժական գործընթացով, այլև աշակերտի անձնային հատկություններով և հակումներով տվյալ առարկայի հանդեպ: Յուրաքանչյուր աշակերտ չի, որ կարող է արդյունավետ վերջնարդյունքի հասնել ՆԶՊ-ի ուղարտում: Սակայն, միևնույն ժամանակ, պետք է հիշել, որ ՆԶՊ գիտելիքները անհրաժեշտ են մարդուն նաև առօրյա կյանքում: ՆԶՊ հանդեպ հետաքրքրության խթանումը մանկավարժական կարևոր խնդիրներից է, որը գտնվում է ուսուցիչների ուժադրության կենտրոնում: Այս գործընթացը անհրաժեշտ է իրականացնել դիդակտիկ նյութերի կիրառումով: Տվյալ հետազոտական աշխատանքի ընթացքում դիտարկվել է այս խնդրի լուծման հարմար մոտեցում, որը կայանում է նորարարական մեթոդների կիրառման մեջ: Մասնավորապես, հետազոտական աշխատանքի ընթացքում գործածվել է շրջված դասարան մեթոդը, ինչպես նաև համագործակցությունը դասի ընթացքում ուսուցիչ- աշակերտ և աշակերտ-աշակերտ ձևաչափով, դիդակտիկ նյութերի կիրառումը, ինչպես նաև գործնական աշխատանքների լայն կիրառությունը համագործակցության պայմաններում: Նշված մեթոդների կիրառությունը զգալի դրական արդյունքներ է տվել հետազոտական դասերի ընթացքում՝ բավականին մեծ հետաքրքրություն խթանելով աշակերտների մոտ: Երբ արդեն աշակերտը ունի որոշակի գիտելիքներ թեմայից, ավելի ուշադիր է, արագ է ընկալում թեման և հետաքրքրությունը ավելի մեծ է:

Գրականություն

- nuaca.am
- <https://lib.armedu.am/>
- Актуальные вопросы формирования интереса в обучении / Подред. Г. И. Щукиной. М.: Просвещение, 1984

- Ryback, D., & Sanders, J. (1980). Humanistic versus traditional teaching styles and student satisfaction. *Journal of Humanistic Psychology*, 20(87), 87-90
- The flip: Turning a classroom upside down, *Washington Post*, 4. June, 2012.

Հավելված

Դասապլան 1

Առարկա ՆԶՊ	Ամսաթիվ	Կիսամյակ 1 -ին	դասարան 8 -րդ բ
Խմբի բացվածքը	Աղջիկ 16 տղա 4		
Թեմա	Շարքեր: Շարքի տեսակները, նրա բաղկացուցիչ մասերը		
Օգտագործվող նյութեր	Պրոկյեկտոր, դասագիրք, պլակատ,		
Ամբողջական պատկեր	Նախորդ դասերից սովորողները արդեն ծանոթ են շարքյին պատրաստություն բաժնի ներածական մասերին :		

Դասի նպատակը	Կարողանան սովորել և հասկանալ թե ինչ բան է շարքը, նրա տեսակները և բաղկացուցիչ մասերը:			
	Ուսուցման արդյունքներ, որոնք կվաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ			
Վերջնարդյունք	Սովորողը պետք է կարողանա բացատրել և գործնականորեն կատարել դարձումները տեղում:			
Ուսուցչի գարգացման ընթացիկ թիրախներ		Նպատակներին հասնելու ռազմավարություն		
Համագործակցային աշխատանքի միջոցով աշակերտների առավելագույն ներգրավվածության ապահովում		Նախատեսում են խմբային աշխատանք՝ արձանագրելով թե յուրաքանչյուր խմբի, թե սովորողներից յուրաքանչյուրի դինամիկան		
Գործողություններ ը (Ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ	Ուսումնական գործունեություն Ուսուցիչ	Հարցադրումներ	Կիրառվող մեթոդներ
Մուտք ներկա բացակա/3ր/ սկիզբ/5-7ր/ Ընթացք /25-30ր/	Աշակերտները տալիս են անհասկանալի հարցերը, խոսում պատասխանները, անհրաժեշտության դեպքում տեսրում կատարում նշումներ: Խոսում և կատարում հանձնարարություններ:	Հարցերի միջոցով փորձում հիշեցնել նախորդ դասերի անցածը Նոր նյութի հաղորդում: Բացատրում է հանձնարարությունը, քննարկում	Ի՞նչ է շարքը: Ինչ է տողանը, ինչ է ժամանակը:	

<p>Ավարտ /5ր/</p>	<p>Աշակերտները ներկայացնում են իրենց կատարած աշխատանքները:</p> <p>Պարզաբանում են անհասկանալի հարցերը և կատարում կատարված առաջադրանքի ուղղում:</p>	<p>դասարանում, հետևում աշակերտների աշխատանքին, անհրաժեշտության դեպքում տալիս համապատասխան ուղղությունը:</p> <p>Ստուգում է աշխատանքները և կատարում գնահատում:</p> <p>Հարցերի միջոցով կատարում ամփոփում և պատասխանում հարցերին:</p>	<p>Թվարկել շաբաթի բաղկացուցիչ մասերը:</p> <p>Երբ է կիրառվում ծավալուն շաբաթ, իսկ երբ երթայինը:</p>	
-------------------	---	---	--	--

—

—

Դասապլան 2

Առարկա ՆԶՊ	Ամսաթիվ	Կիսամյակ 1-ին		դասարան 8 -րդ բ
Խմբի բացվածքը	Աղջիկ 16 տղա 4			
Թեմա	Շարքի կառավարումը: Շարային կեցվածք:			
Օգտագործվող նյութեր	Պրոկյեկտոր, դասագիրք, պլակատ,			
Ամբողջական պատկեր	Նախորդ դասերից սովորողները արդեն ծանոթ են շարքի տեսակներին :			
Դասի նպատակը	Կարողանան կատարել դարձումները տեղում: Կարողանան շարային ֆայլից անցնել երթային ֆայլի և հակառակը:			
	Ուսուցման արդյունքներ, որոնք կվիաստեն, որ ուսուցումը տեղի ունեցավ			
Վերջնարդյունք	Սովորողը պետք է կարողանա կառավարել շարքը:			
Ուսուցչի գարգացման ընթացիկ թիրախներ	Նպատակներին հասնելու ուղղվածություն			
Համագործակցային աշխատանքի միջոցով աշակերտների առավելագույն ներգրավվածության ապահովում	Նախատեսում են խմբային աշխատանք՝ արձանագրելով թե յուրաքանչյուր խմբի, թե սովորողներից յուրաքանչյուրի դիմամահական			
Գործողություններ (Ժամ/տևողություն)	Ուսումնական գործունեության Աշակերտներ	Ուսումնական գործունեություն Ուսուցիչ	Հարցադրումներ	Կիրառվող մեթոդներ
Մուտք ներկա բացակա/3ր/ սկիզբ/5-7ր/	Աշակերտները տալիս են անհասկանալի հարցերը, չսում պատասխանները, անհրաժեշտության դեպքում տեսրում կատարում նշումներ:	Հարցերի միջոցով փարձում հիշեցնել նախորդ դասերի անցածը	Որո՞նք են հրամանի բաղկացուցիչ մասերը: Օրինակներով ցույց տալ նախնական և կատարողական հրամանները գործնականորեն կատարելով դրանք:	

<p>Հնթացք /25-30ր/</p>	<p>Կտում և կատարում հանձնարարություններ: Առաջադրանքները են կտարած աշխատանքները:</p>	<p>Նոր նյութի հաղորդում: Բացատրում է հանձնարարությունը, շրջում դասարանում, հետևում աշխատանքների աշխատանքին, անհրաժեշտության դեպքում տալիս համապատասխան ուղղությունը: Ստուգում է աշխատանքները և կատարում գնահատում: Հարցերի միջոցով կատարում ամփոփում և պատասխանում հարցերին:</p>	<p>Ինչ դեր է խաղում ժամանակակից կենցաղում գիտելիքի դաստիարակությ ան գործում: Թվարկել ժամանակակից առաջ գիտելիքի պարտականությ ունենք:</p>	
<p>Ավարտ /5ր/</p>	<p>Պարզաբանում են անհասկանալի հարցերը և կատարում կատարված առաջադրանքի ուղղում:</p>			